

Звіт

про громадське обговорення проєкту стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (далі – проєкт Стандарту).

Розроблення стандартів передбачено статтею 10 Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до [Національної рамки кваліфікацій](#) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Громадське обговорення проведено у формі електронних консультацій. Проєкт Стандарту було розміщено 22 травня 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням:

<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-standartu-vyshchoi-osvity-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-zi-spetsialnosti-d2-finansy-bankivska-sprava-strakhuvannia-ta-fondovyi-rynok?v=6a10aacbad90f>

Зауваження та пропозиції до проєкту Стандарту приймалися до 07 червня 2026 року на електронну адресу: standards.vo@mon.gov.ua

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Впродовж встановленого для обговорення з громадськістю терміну надіслано зауваження та пропозиції від:

Колективу кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Іллі Гороховського, Голови Ради Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка);

Лідії Войнаш, директорки Департаменту освіти і науки Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка);

Сергія Глібка, директора Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

Пропозиції Колективу кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

У стандарті необхідно змінити формулювання окремих загальних компетентностей для здобувачів вищої освіти.

Пропонуємо внести зміни в редакцію:

- ЗК06, доповнивши її зміст «...розумінням філософських концепцій їх осмислення» та введенням формулювання «глобальних подій та цілей сталого розвитку»;

- ЗК07 доповненням «планувати та керувати проєктами, які мають культурну, та соціальну чи фінансову цінність»;

- ЗК08, конкретизуючи її зміст, як «Здатність співжити і працювати у мультикультурному та мультилінгвальному середовищі», «...через мистецтво, світогляд, філософію та інші культурні форми», «розвивати і реалізовувати власні ідеї...з толерантним урахуванням його різноманітності».

Пропозиція Іллі Гороховського, Голови Ради Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка); **Лідії Войнаш**, директорки Департаменту освіти і науки Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка).

У проєкті стандарту забезпечується недискримінаційний підхід до випускників закладів фахової передвищої освіти, які здобували освіту за єдиною освітньо-професійною програмою на основі базової або повної загальної середньої освіти та досягли однакових результатів навчання, визначених відповідним стандартом фахової передвищої освіти.

Пропонуємо:

- максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, має становити до 60 кредитів ЄКТС незалежно від основи здобуття попередньої освіти, за умови відповідності результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми бакалаврського рівня. Перезарахування має здійснюватися на підставі порівняння результатів навчання, обсягів кредитів ЄКТС та змісту освітніх компонентів відповідно до внутрішніх положень закладу вищої освіти.

Пропозиції Сергія Глібка, директора Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України.

У стандарт примусово внесено рівні знання мови. Передчасним є обов'язкове складання іспитів на рівні бакалаврів для підтвердження знання іноземної або державної мови на рівнях В (В1, В2) та С (С1, С2), вони не відповідають НРК, де це не зазначено, та наявній інфраструктурі вищої освіти, правовим принципам та реальним можливостям здобувачів вищої освіти. Крім того, проєкт стандарту обмежує форми атестації (кваліфікаційна робота та атестаційний іспит), не залишаючи закладам вищої освіти можливості впроваджувати сучасніші інноваційні формати.

Пропонуємо:

- змінити редакцію ЗК01 і ЗК02, у яких не вказувати необхідні рівні володіння української чи іноземною мовами для громадян України та іноземних громадян;

- конкретизувати формулювання ЗК03 відповідно до предметної області спеціальності D2. Зокрема, редакційно змінити ЗК03. Здатність застосовувати наукові, зокрема математичні, інженерні й технологічні знання та/або методи у професійній діяльності та/або участі у суспільному житті на «Здатність застосовувати економічні, математичні, аналітичні та інформаційні методи для розв'язання практичних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку»;

- доповнити форми атестації здобувачів вищої освіти, окрім атестації у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту, сучасніші інноваційні формати – такі як захист реальних стартап-проектів чи дуальна форма навчання.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Під час доопрацювання проєкту Стандарту зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення від **Колективу** кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у ЗК06, ЗК07, ЗК08, від **Сергія Глібка**, директора Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України у ЗК01, ЗК02 не були враховані, оскільки ці загальні компетентності визначені відповідно до Методичних рекомендацій, які представлені в наказі МОН № 760 від 11.05.2026 року.

Пропозицію Іллі Гороховського, Голови Ради Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка) та **Лідії Войнаш**, директорки Департаменту освіти і науки Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілка) щодо встановлення максимального обсягу кредитів ЄКТС, що може бути перерахований, на рівні до 60 кредитів ЄКТС незалежно від основи здобуття попередньої освіти, за умови відповідності результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми бакалаврського рівня, не може бути враховано, оскільки обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, визначено в Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН № 760 від 11.05.2026 року.

Частково враховано **пропозицію Сергія Глібка**, директора Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України стосовно конкретизації формулювання ЗК03 відповідно до предметної області спеціальності D2. Зокрема, частково редакційно змінено «ЗК03. Здатність застосовувати наукові, зокрема математичні, інженерні й технологічні знання та/або методи у професійній діяльності та/або участі у суспільному житті» на «ЗК03. Здатність застосовувати економічні, математичні, аналітичні та інформаційні методи у професійній діяльності». Крім того, щодо пропозиції **Сергія Глібка** про доповнення форм атестації здобувачів вищої освіти сучасними інноваційними форматами, такими як захист реальних стартап-проектів чи

дуальна форма навчання, зауважимо, що відповідно до методичних рекомендацій МОН України зазначаються обов'язкові форми атестації здобувачів вищої освіти за відповідною спеціальністю: публічний захист кваліфікаційної роботи, що може передбачати публічну демонстрацію її результатів; атестаційний іспит (іспити); єдиний державний кваліфікаційний іспит (іспити). Необхідно обрати одну (як виняток – дві) обов'язкові форми атестації. При цьому заклади вищої освіти мають право самостійно встановлювати додаткові форми атестації. Відтак така пропозиція може бути врахована як додаткова (необов'язкова) форма атестація ЗВО до двох обов'язкових форм (кваліфікаційна робота і атестаційний іспит).